

การศึกษาวิเคราะห์คุณวิทย์ที่ปรากฏในบทการพัฒนารายได้
ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา
อำเภอเมืองจันทบุรี จังหวัดจันทบุรี
Revenue is Collected Development of Tambon Tasala
Administrative Organization, District Munchakhiri
Khonkaen Province.

กาญจนาท เรียงสีทา และวิลาวรรณ พันธุ์ฤกษ์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บทคัดย่อ

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการพัฒนารายได้ที่จัดเก็บเอง
ศึกษาปัญหาและ แนวทางในการพัฒนารายได้ให้ได้ว่าวิธีการพัฒนารายได้เพื่อ
ประเมินผลการพัฒนารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา
โดยการสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย ผู้ที่อยู่ในข่ายต้องเสียภาษีจาก 11 หมู่บ้าน ใน
เขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา จำนวน 77 คน และผู้นำชุมชน จำนวน 12
คน รวมทั้งสิ้น 89 คน จากการตอบแบบสัมภาษณ์และสังเกตการณ์มาวิเคราะห์สรุปเนื้อหา
และนำเสนอในลักษณะเชิงบรรยาย หรือสถิติเชิงพรรณนา วิธีดำเนินการวิจัยคือ นำข้อมูล
จากแบบสัมภาษณ์มาค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหาสรุปข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์ และผู้นำ
ชุมชนจัดประชุมกลุ่ม กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 12 คน สรุปข้อมูลจากประเด็นประชุมกลุ่มแล้ว
ผู้นำชุมชนร่วมประชุมนำข้อมูลจากทั้งสองทางมาสรุปค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผน
ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลการปฏิบัติ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณด้วยการแจกแจงความถี่
ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่ม

ผลการวิจัยมีดังนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาได้ดำเนินการพัฒนารายได้ที่
จัดเก็บเองตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนดซึ่งรายได้ที่จัดเก็บเอง ได้แก่ ภาษีบำรุง
ท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อ

สุขภาพและใบอนุญาต ซึ่งการจัดเก็บภาษีก็เก็บได้ไม่ครบถ้วนถูกต้องและประชาชนก็ไม่ให้ความร่วมมือมากนักพอสรุปปัญหาในการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองดังนี้ (1) ประชาชนผู้เสียภาษีขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของภาษี (2) พนักงานภายในองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา ยังขาดความรู้ ความเข้าใจประสบการณ์ในการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเอง (3) ความไม่เสมอภาคในการจัดเก็บภาษี ภายหลังการประชุมกลุ่มจึงวางแผนจัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ด้านภาษีแก่ประชาชนทุกหมู่บ้านทำแบบประเมินความรู้ก่อน-หลังการอบรม โดยการสุ่มตัวอย่างจากผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 330 คน ปฏิบัติตามแผน ประเมินผลพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้เพิ่มขึ้น

หลังจากได้รับการอบรมและผลสำเร็จของโครงการเกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้นำชุมชนและประชาชนผู้เสียภาษีซึ่งทั้งผู้นำชุมชนและประชาชนผู้เสียภาษีมียุทธศาสตร์อย่างมากในการที่จะพัฒนาการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา สำหรับวิธีการพัฒนาการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาอาจเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะพัฒนาการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลอื่น ๆ ต่อไป

คำสำคัญ : การจัดหารายได้, การพัฒนา, องค์การบริหารส่วนตำบล

Abstract

The objective of this study was to investigate into a self-collected revenue, its problems, and ways of gaining revenue to arrive at the improvement methods of collection in order to evaluate the development of a self-collected revenue by the Tha Sala Sub-district Administrative Organization. The study was carried out through an interview of a sample group of 77 people from 11 villages in Tha Sala sub-district who were subject to pay tax plus another 12 community leaders giving a total of 89 respondents. The answers to questionnaires as well as observations were taken for content analysis before being presented in a descriptive type or descriptive statistics. The research method of this study was to take information from the questionnaires into filtration for problems, problem analysis, and conclusion. The community leaders arranged the meeting for the sample group, participated, and summarized all issues arose during the assembly. The data from both sides were analyzed for problems, planning, implementation, and evaluation. The data analysis was of a quantitative type with frequency, percentage, and mean from interviews and group meetings.

The results were as follows. The Tha Sala Administrative Organization had undertaken the self-collected revenue according to the Interior Ministry's ministerial rules which included local maintenance tax, real property tax, signboard tax, tag fee for business that was hazardous to health, and license. However, the collection of taxes was rather incomplete because the people did not cooperate. Thus, the problems in the self-collected revenue could be concluded as follows: (1) the taxpayers lacked of understanding about taxes, (2) the officers themselves in the organization lacked of knowledge and understanding about the self-collected revenue, and (3) the disparities in taxation. After the meeting, a plan to conduct the training programs about

taxes to educate the people in every village was thus implemented. An assessment was also carried out before and

After the training by sampling 330 participants who followed the plan. The results showed that the participants had gained a reasonable amount of knowledge after participating the program. The success of the program derived from the cooperation of both the community leaders and the people who paid taxes. Both parties played a significant role in the development of the self-collected revenue of the Tha Sala Administrative Organization. This could be an alternative way for the development of a self-collected revenue of other sub-district administrative organizations in the future.

Key words : Revenue Provision, Development, Administrative Organization

บทนำ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยกำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้-รายจ่าย มีการบริหารงาน มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามงานเป็นของตนเอง เป็นหน่วยงานที่ต้องดำเนินงานตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ตามกระบวนการขั้นตอนการกระจายอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในประเทศไทยมีลักษณะคล้ายคลึงกันแบ่งเป็น 2 แหล่งใหญ่ ๆ คือ รายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองและรายได้ที่รัฐบาลจัดสรรให้ จากแผนการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจครอบคลุมถึงการจัดเก็บรายได้ซึ่งการดำเนินการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองมี 2 ประเภท คือ (1) รายได้จากภาษีอากรที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง เช่น ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีป้าย อากรฆ่าสัตว์ อากรรังนกอีแอ่น ภาษียาสูบ ภาษีน้ำมันและโรงหมัก ฯลฯ (2) รายได้ที่มีใช้ภาษีอากร เช่น ค่าธรรมเนียมค่าปรับใบอนุญาต รายได้จากทรัพย์สิน รายได้จากสาธารณูปโภคและการพาณิชย์ รายได้เบ็ดเตล็ด เงินกู้ เงินอุดหนุน

แนวทางการกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญอย่างหนึ่งคือการเพิ่มความเข้มแข็งทางการเงินการคลังให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีความสามารถในการพึ่งตนเองได้ในระยะยาว ซึ่งหมายความว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีแหล่งรายได้ที่ดี และสามารถพึ่งแหล่งรายได้ดังกล่าวได้ในการพัฒนาท้องถิ่นแหล่งรายได้ที่สำคัญที่กล่าวขานกันมากคือ “รายได้จากภาษีทรัพย์สิน” ว่ามีความเหมาะสมในการเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั่วไป องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีโครงสร้างรายได้ดังนี้ (กรมการปกครอง, 2540).

1. รายได้จากภาษีอากร ประกอบด้วย
 - 1.1 ภาษีที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเก็บเอง
 - 1.2 ภาษีที่รัฐบาลส่วนกลางจัดเก็บให้ทั้งจำนวน
 - 1.3 ภาษีที่รัฐบาลส่วนกลางจัดสรรเพิ่มเติมให้

2. รายได้อื่น ๆ ได้แก่ ค่าธรรมเนียม รายรับจากทรัพย์สิน รายรับ
สาธารณูปโภค

3. รายได้พิเศษได้แก่ เงินอุดหนุนทั่วไปและเฉพาะกิจ เงินสะสม เงินกู้ และ
อื่น ๆ (รสสุคนธ์ พงษ์มูล, 2551) โดยขนาดของรายได้ และประเภทของแหล่งรายได้จะ
แตกต่างกันตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หากวิเคราะห์รายได้ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจากแหล่งรายได้ต่าง ๆ พบว่า รายได้ส่วนใหญ่ขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น มาจากภาษีอากร และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของประเทศไทย ยัง
ต้องพึ่งพิงเงินจัดสรรจากส่วนกลางในสัดส่วนที่สูงมากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องทำ
ความเข้าใจในเรื่องการจัดเก็บภาษีเพื่อให้การจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองให้มีประสิทธิภาพ
ถูกต้อง และครบถ้วน เพื่อจะได้นำรายได้มาใช้จ่ายไม่รอพึ่งพาเงินจัดสรรจากรัฐบาลเพียง
อย่างเดียว องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลามีรายได้ที่จัดเก็บเองคือ ภาษีบำรุงท้องที่
(แววดาว ศรีคำสุข, 2546) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้ายและใบอนุญาตต่าง ๆ แต่ยังมี
อุปสรรคในการจัดเก็บภาษีจึงทำให้การจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร
ซึ่งพอสรุปปัญหาดังนี้คือ (1) ประชาชนขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของภาษี (2)
เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ และประสบการณ์ในการจัดเก็บภาษี (3) ความไม่ยุติธรรมและความ
ไม่เสมอภาคในการจัดเก็บภาษี (พิรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒน์กร วงศ์ธนวุธ, 2549)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาหาวิธีการพัฒนาการจัดหารายได้ที่จัดเก็บ
เอง ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา เพื่อจะได้วิธีการพัฒนาการจัดหารายได้ที่
จัดเก็บเองนำไปใช้ประโยชน์ ในการทำงานการบริหารงบประมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่า
ศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น
2. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางในการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การ
บริหารส่วนตำบลท่าศาลา ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
3. เพื่อพัฒนาวิธีการจัดหารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบล
ท่าศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

4. เพื่อประเมินผลวิธีการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อำเภอมัญจาคีรี จังหวัดขอนแก่น

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงบรรยาย โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลหลักคือ ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ภาษีบำรุงท้องที่ ฯลฯ ของแต่ละหมู่บ้านในเขตพื้นที่ตำบลท่าศาลา จำนวน 77 คน และผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้านแต่ละหมู่บ้าน จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 89 คน

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา ศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนผู้มีหน้าที่เสียภาษีในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา จำนวน 77 คน และผู้นำชุมชน ได้แก่ กำนันและผู้ใหญ่บ้าน จำนวน 12 คน รวมทั้งสิ้น 89 คน โดยเก็บข้อมูลจากเอกสารระเบียบ และงบการเงิน และเก็บข้อมูลโดยการตอบแบบสอบถามโดยการสัมภาษณ์ของกลุ่มตัวอย่าง เริ่มค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผน ปฏิบัติตามแผน การประเมินผล การวิจัยแบ่งเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ประชุมวางแผน

1. เก็บข้อมูลจากแบบสอบถามโดยการสัมภาษณ์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล สรุปข้อมูลตามแบบสัมภาษณ์
2. ผู้นำชุมชนประชุมกลุ่มศึกษาและค้นหาปัญหา วิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นการประชุม
3. ให้ผู้นำชุมชนค้นหาปัญหา วิเคราะห์ปัญหา วางแผน ปฏิบัติตามแผน โดยสรุปจากข้อมูลแบบสัมภาษณ์และประชุมกลุ่ม
4. นำวิธีการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองมาจัดทำแผนงานโครงการ

ขั้นตอนที่ 2 การปฏิบัติตามแผนปฏิบัติตามแผนงานหรือโครงการที่ได้จากการสรุปตามแบบสัมภาษณ์และประชุมกลุ่ม

ขั้นตอนที่ 3 ติดตามประเมินผล

1. ประเมินผลการดำเนินโครงการที่ได้จากการประชุมโดยใช้แบบสังเกตการณ์และการมีส่วนร่วม

2. ประเมินความรู้เรื่องโครงการอบรมให้ความรู้ด้านภาษีแก่ประชาชน โดยประเมิน 2 ครั้งก่อนและหลัง

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถาม
2. แนวคำถาม ประเด็นการสนทนากลุ่ม
3. แบบประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการอบรม ความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษี ก่อน / หลังการอบรม

การวิเคราะห์ข้อมูล

โดยใช้สถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยข้อมูลการสังเกตและสัมภาษณ์ทำการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

1. สภาพการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา จากการเก็บข้อมูลโดยการประชุมกลุ่มและสังเกตการณ์ การมีส่วนร่วมระหว่างดำเนินการประชุมวางแผนและการปฏิบัติตามแผน การสัมภาษณ์และการประชุมกลุ่มสรุปได้ดังนี้สภาพการจัดการรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา เก็บจากข้อมูลเอกสารด้านการเงินพบว่ารายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา มีดังนี้คือ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย ค่าธรรมเนียมประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพและการออกใบอนุญาต องค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาได้ดำเนินการจัดเก็บภาษีตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยกำหนด

2. ปัญหาและแนวทางในการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา ปัญหาและแนวทางในการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา พบว่าประชาชนไม่มีความรู้เกี่ยวกับการชำระภาษีว่าต้องเตรียมเอกสารใดมาบ้างในการมาชำระภาษี เจ้าหน้าที่ไม่มีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายภาษีอย่างชัดเจนไม่มีการประชาสัมพันธ์ที่ดีทั้งทางด้านเสียงตามสายและการให้ความรู้ด้านอื่น ๆ

3. พัฒนารูปแบบการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา วิธีการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา พบว่าองค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา ได้จัดทำโครงการอบรมให้ความรู้ด้านภาษีแก่ประชาชน

ผลการดำเนินการตามโครงการสามารถประชาสัมพันธ์และเชิญชวนประชาชนเข้าร่วมโครงการได้เป็นจำนวนมากและประชาชนสนใจเข้าร่วมกิจกรรมระหว่งการดำเนินการอบรม

4. ประเมินผลวิธีการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาประเมินผลวิธีการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา พบว่า จากการประเมินความรู้ด้านภาษีก่อน-หลังการอบรมตามโครงการจัดแบ่งกลุ่มตามคะแนนระดับความรู้แสดงผลการเปลี่ยนแปลงระดับความรู้ดังนี้ ระดับคะแนน 1-5 ระดับความรู้ต่ำมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 23.33 คะแนน 6-10 ระดับความรู้ปานกลางมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 31.82 คะแนน 11-15 ระดับความรู้มากมีการเปลี่ยนแปลง ร้อยละ 10 คะแนน 16-20 ระดับความรู้มากที่สุดมีการเปลี่ยนแปลงร้อยละ 45.15 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้นแสดงให้เห็นว่าประชาชนมีความรู้มากขึ้นหลังจากที่ได้รับการอบรมให้ความรู้ด้านภาษี

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาเรื่องการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลา อำเภอเมืองจาศิริ จังหวัดขอนแก่น ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะจากการศึกษาดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1. องค์การบริหารส่วนตำบลควรนำวิธีพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าศาลาไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามสถานการณ์ของ อบต. นั้น ๆ เพื่อการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น
2. องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสำคัญการพัฒนาการจัดการรายได้ที่จัดเก็บเองเพื่อนำมาพัฒนาองค์กร และการจัดเก็บภาษีที่ง่ายขึ้น

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยถึงความคิดเห็นของประชาชนในการนำภาษีท้องถิ่นไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เกิดประโยชน์สูงสุด
2. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่จัดเก็บภาษี ที่จะก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการปกครอง. (2540). บทบาทอำนาจหน้าที่ของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ส่วนท้องถิ่น.
- รสสุคนธ์ พองมูล. (2551). แนวทางในการพัฒนาศักยภาพการจัดเก็บรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลป่าสัก อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- พิธีสิทธิ์ คำนวนศิลป์ และศุภวัฒนากร วงศ์ธนวสุ. (2549) .ศึกษาความรู้ทัศนคติและการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการปกครองท้องถิ่น. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- แหวดดาว ศรีคำสุข. (2546). ปัญหาในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องถิ่นของเจ้าหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่